

Skellefteå
kommun

Samhällsbyggnad
Miljö och hälsa

Kortversion av **Riktlinjer Oljeavskiljare**

Antagen 2012 och senast reviderad 2026

Kortversion av Riktlinjer Oljeavskiljare

Var behövs oljeavskiljning?

Där det finns risk att olja kan släppas ut ska det finnas oljeavskiljning, t.ex. oljeavskiljare eller miljöfilter.

Exempel på verksamheter

Bilparkeringar	Garage-	Maskinrum	Tankstationer
Bildemontering	Kompressorrum	Maskinhall	Verkstäder
Fordonstvättar	Lager	Parkeringshus	Industrier

Andra platser utomhus där oljespill kan förekomma.

För verksamheter som exempelvis garage (inklusive villagarage) och parkeringshus förordas avloppslösa utrymmen. Smältvatten kan då hanteras genom avdunstning i täta golvrännor. För alla verksamheter (samt villagarage) med ledningsanslutet golvavlopp, där det finns risk att olja kan släppas ut, krävs oljeavskiljning.

Varför behöver olja avskiljas?

En slam- och oljeavskiljaranläggning eller ett miljöfilter fångar upp olja och till viss del även metaller i vattnet, vilket minskar den negativa påverkan på miljön. Dricks-vattentäkter kan skadas redan vid små utsläpp av olja. För avloppsreningsverken kan förekomst av olja leda till störningar i reningsprocessen. Utsläpp av metaller till spillvattennätet leder också till försämrad kvalitet på slammet från reningsverket.

Ansvar

Enligt miljöbalken är verksamhetsutövaren ansvarig för sina utsläpp. Krav kan dock ställas på fastighetsägaren vad gäller oljeavskiljarens skick och funktion. Fastighets-ägaren är ytterst ansvarig för utsläppen från fastigheten. Det finns bestämmelser över hur höga halter av olika ämnen som får finnas i vattnet som går ut från en fastig-het. Samhällsbyggnadsnämnden har beslutat att ut-släppskravet för utsläpp av olja till spillvattennätet är 50 mg/l.

I Skellefteå kommun krävs i princip alltid en klass 1 avskiljare.

En oljeavskiljare ska alltid kombineras med en slamavskiljare.

En äldre oljeavskiljare behöver ofta bytas ut för att klara dagens krav.

En oljeavskiljaranläggning eller ett miljöfilter är inte en komplett reningsanläggning.

Inom vattenskyddsområden kan andra, sträng-are krav komma att ställas.

För vissa verksamheter kan ytterligare renings-steg behövas efter oljeavskiljningen för att klara gällande krav.

Dimensionering och installation

En godkänd oljeavskiljare ska vara utformad enligt svensk standard SS-EN 858-1 och dimensionerad enligt SS-EN 858-2. För miljöfilter finns ännu ingen svensk standard. Kontakta en leverantör, VVS-konsult eller rörinstallatör för att ta fram dimensioneringsunderlag och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering.

Klass I

Oljeavskiljaranläggning som är testad för att klara 5 mg/l, klarar därmed samhällsbyggnadsnämndens lokala utsläppskrav på 50 mg/l olja. En klass I avskiljare är utrustad med automatisk avstängningsventil och i vissa fall oljenivåalarm, dämningsslarm och slamlarm. Dessa avskiljare är försedda med koalescensfilter. Från 1995 till 2003 såldes oljeavskiljare som kallades för klass 1-avskiljare, dessa uppfyller dock inte dagens krav för klass 1-avskiljare om avstängningsventil saknas.

Klass II

Oljeavskiljaranläggning som är testad för att klara 100 mg/l. Denna typ av anläggning klarar ofta inte samhällsbyggnadsnämndens lokala utsläppskrav på 50 mg/l olja. Dessa avskiljare saknar oftast koalescensfilter.

Gravimetrisk oljeavskiljare

Oljeavskiljare som var vanligt förekommande innan standarden kom kallas för gravimetrisk oljeavskiljare. Dessa är utformade för att klara 2 timmars uppehållstid. Denna typ av anläggning klarar ofta inte samhällsbyggnadsnämndens lokala utsläppskrav på 50 mg/l olja. Dessa avskiljare saknar koalescensfilter.

Hur fungerar en oljeavskiljare?

Principen för avskiljning bygger på att olja är lättare än vatten och därmed flyter upp på ytan.

Hur fungerar ett miljöfilter?

Principen för avskiljning bygger på att det förorenade vattnet leds genom en filterbrunn bestående av kassetter med absorbent (torv). Föroreningarna stannar kvar i absorbenten medan det reade vattnet åker vidare.

Anmälan

Vid installation av oljeavskiljare eller miljöfilter utanför kommunalt spill- och dagvattennät ska en anmälan lämnas in till Samhällsbyggnads byggavdelning och miljöavdelning. Vid installation av oljeavskiljare eller miljöfilter till det kommunala spill- och dagvattenätet behöver endast en anmälan lämnas till Samhällsbyggnads byggavdelning.

Skötsel

En oljeavskiljare behöver skötas om för att fungera optimalt. Följande ska kontrolleras regelbundet men minst var sjätte månad; slamnivå, oljenivå, avstängningsventil, larm och kontroll av att vattennivåerna är jämna i hela oljeavskiljaren för att säkerställa att den inte är igensatt. Förutom dessa kontroller ska provtagningsbrunnen rengöras. Filter ska rengöras och bytas enligt tillverkarens rekommendationer.

Tömning

För att en oljeavskiljare ska fungera behöver den tömmas. Följ alltid tillverkarens rekommendation. Vanligtvis behöver tömning ske 1–2 gånger per år. Tömning ska helst ske med heltömning och oljeavskiljaren ska därefter återfyllas med vatten för att återfå funktionen. Rengöring av filter eller byte av filter bör göras i samband med tömning, då kan det förorenade vattnet som uppstår direkt sugas upp ur oljeavskiljaren.

Provtagning

Huvudman (samhällsbyggnadsbyggnaden) eller tillsynsmyndigheten (bygg- och miljönämnden) kan begära att prov ska tas på utgående vatten från oljeavskiljaren. Bygg- och miljönämnden kan ställa krav på provtagning utifrån utsläppsmängd per tvättat fordon. Provtagaren ska ha genomgått en utbildning eller på annat sätt har motsvarande kunskaper och vara lämplig för uppgiften. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium.

Besiktning vart 5:e år

En större besiktning, en så kallad "5-årsbesiktning", ska göras av alla oljeavskiljare minst vart femte år. I besiktningen kontrolleras bland annat att den är tät och att oljeavskiljaren fungerar som den ska. I samband med 5-årskontrollen bör en beräkning av dimensioneringen göras för att kontrollera att oljeavskiljaren fortfarande är dimensionerad för nuvarande ändamål.

Oljeavskiljning för dagvatten

Skellefteå kommun har antagit en strategi för

dagvatten. I den beskrivs hur dagvatten ska hanteras för att inte orsaka översvämningar, föroreningar eller andra negativa effekter. I dagvattenstrategin finns riktvärden för vad dagvattnet högst bör innehålla.

Faktorer som kan påverka reningsgraden

Det finns flera faktorer som påverkar avskiljningsgraden negativt t.ex. användande av högtryckstvätt, användning av vissa avfettningsmedel, användning av vissa tvättkemikalier, felaktig skötsel i form av utebliven tömning av slam och olja men även om oljeavskiljaren är för liten i förhållande till behovet.

Följande får inte hållas i avloppet, även om det finns oljeavskiljning:

- Vatten från detaljtvätt eller smådelstvätt
- Golvskurvatten
- Spillolja eller ren olja

Vanligt med markföroreningar

Det har visat sig att äldre oljeavskiljare ofta läcker. Vanliga orsaker till läckagen är marksättningar och att packningar har vittrat sönder. Det innebär att allt förorenat vatten som en oljeavskiljare belastas med, inte passerar igenom oljeavskiljaren utan en viss del letar sig ut i marken runt oljeavskiljaren. Eventuellt läckage är svårupptäckt vilket innebär att marken kring en oljeavskiljare kan vara förorenad och behöva saneras. När man ersätter sin gamla oljeavskiljare och konstaterar markföroreningar ska man anmäla det till tillsynsmyndigheten och sanera innan den nya oljeavskiljaren installeras.

Vid utsläpp eller större spill av olja eller annan miljöfarlig produkt ska Skellefteå kommuns kundtjänst kontakta. I akuta lägen eller efter kontorstid ska räddningstjänsten kontaktas.

Avfall

Avfall som uppkommer från slam- och oljeavskiljare samt miljöfilter och tillhörande sandfång ska hanteras som farligt avfall. Rapportering av farligt avfall ska även ske till Naturvårdsverkets avfallsregister.

Att tänka på

Oljeavskiljare ska vara godkänd enligt den svenska standarden och CE-märkt.

För miljöfilter krävs Svensk certifiering enligt P-märke.

Oljeavskiljare ska vara utrustad med möjlighet till provtagning och automatisk avstängningsanordning.

Kontrollera om det krävs dämpningslarm, oljenivåalarm och slamlarm för oljeavskiljaren.

Dimensioneringen av oljeavskiljare ska utföras enligt svensk standard SS-EN 858. För miljöfilter gäller tillverkarens rekommendationer.

Krävs kompletterande rening för att klara utsläppskraven?

Hur lätt är det att komma åt att öppna locken vintertid?

Hur lätt oljeavskiljaren eller miljöfiltret är att kontrollera och tömma kan påverka kostnaden för tömning och kontroll under hela dess livslängd.

Oljeavskiljare och miljöfilter för dagvatten ska dimensioneras för ett 10-års regn.

Innan drift bör en installationskontroll utföras för att kontrollera att larm, avstängningsventil och filter sitter som det ska.

Det är inte lämpligt att olika typer av verksamheter är kopplade till samma oljeavskiljarläggning.